

OSOBNOST

USEKNUTOU HLAVU DĚLÁME ZVLÁŠT

Dveře nám otevírá dívka, co má místo úsměvu plátek melounu a účes jako oběť hurikánu. Z kuchyňky vychází další a ta má pro změnu do krve rozdrásanou tvář a v náručí zjevně pár týdnů mrtvé mimino. Jdeme dělat rozhovor s divadelním a filmovým maskérem Petrem Fadrhonsem.

Text: Natálie Veselá Foto: Michael Kratochvíl

Co se to tady probíhá děje?

To je rekvalifikační kurz pro obor maskér-vlásenkái. Založil jsem ho s kolegyní Janou Zahradníčkovou, protože po revoluci šel každý maskér na volnou nohu a nikdo to nechtěl učit. Všude se to hemží jen vizážisty a kurzy pro ně. Ne že bych měl něco proti vizážistům, ale vizážista neumí vypoutkovat knír, vyrobit plnovous, paruku, pracovat se silikonem, zkrátka udělat z člověka někoho úplně jiného. Třeba když potřebujete o třicet let zestáříť herce, tak to nejde nalíčit. Musíte použít silikonové odlitky stárnutí, které se lepí na obličej. Otevřel jsem tenhle kurz, aby to nevymřelo.

Když chci být dobrý maskér, co potřebuju nejvíc?

Ovládat anatomii obličeje, to je pro maskéra to nejdůležitější. Mít dobrou představivost a umět alespoň trochu kreslit a modelovat. To stačí. Rekvalifikovala se nám tady i zdravotní sestra, která dneska už sama dělá filmy.

Maloval jste se jako malý kluk? Nebo jak se člověk stane maskérem?

Já jsem čtvrtá generace. Můj otec dělal hlavního maskéra v Československé televizi, děda byl holič a praděda stejně tak. Chtěl jsem taky do televize, ale on řekl, že ne. Tak jsem se vyučil pro Národní divadlo a dvacet let jsem v něm pak pracoval. Po revoluci jsem začal dělat muzikály a založil jsem si školu. Taky s Janou Zahradníčkovou pracujeme na filmech a na reklamách.

Jste na něco specialista? Na jízvy, na vrásky?

Ne, to ne. Dobrý maskér musí umět všechno. Jsou ale i maskéři na speciální efekty. Ti dělají urvané ruce, jiní zdemolované obličeje, zombíky... K tomu je potřeba umět ještě modelovat, odlívat, pracovat s nepočítanými druhy silikonu. To u nás moc lidí neumí, protože se to dřív nedělalo.

Dřív myslíte jako za komunistů?

No jasně, my jsme si pomáhali vším možným a na koleně. Neměli jsme ty materiály, které se používaly na Západě. Ale když sem přijeli cizí maskéři, tak jenom kroutili hlavou a říkali, jak je to úžasný, že oni by si nevěděli rady.

Třeba s čím?

Třeba když se má udělat dvoudenní vous, tak na to existuje takový strojek, něco jako airbrush, kam nalejete barvu a ten dvou-třídenní porost se s tím nastříká. To my jsme vzali kartáček na zuby, namočili ho do barvy a prstem jsme po něm přejížděli tak, aby to stříkalo na obličej. Místo ze silikonu jsme modelovali z latexu a vaty. Prostě jsme si museli poradit.

Mohla bych já být třeba osmdesátiletá babička?

Mohla, na to jsou speciální vody, jmenují se Old Skin. Tím si natřete obličej a ono vám to stáhne a zvrásní kůži třeba na jeden den. Kdybychom to chtěli na dva týdny, tak vám odlijeme obličej, namodelujeme vaše vrásky a po částech to odlejeme do silikonu a postupně vám to nalepíme na obličej. Na každý den pak budete potřebovat nový odlitek.

Kolik to stojí?

To je dost drahá záležitost, proto produkce většinou radši najde nějakého starého dvojníka, aby to nemusela platit.

A kdybych chtěla předstírat, že mi chybí ruka, noha nebo hlava?

Buď vám ji přivážu dozadu k tělu a nastavím pahýlem, nebo když mají někomu useknout ruku ve filmu, tak se zabere ta sekera a pak je strh, přijde tam někdo jiný, kdo ruku nemá a obličej není vidět. Nikdy to nevidíte v jednom záběru s obličejem. Ve válečných filmech účinkují invalidi, kteří si sundají protězu, přidělá se k tomu to urvaný a krev. Takhle šálíme lidi. A když jde o hlavu, tak se udělá celý falešný tělo bez hlavy a hlava zvlášť.

Takže invalidi chodí k filmu na brigády?

No, chodí. Když se tady točila Hartova válka, tak tam jezdily autobusy plné invalidů. Tam bylo urvaných rukou a všeho...

Je něco, co nedokážete?

Myslím, že ani ne. Ale v dnešní době se spousty věcí prostě upravují počítačem. Herec se natočí na zeleném pozadí a počítač z něj udělá úplně jinou figuru. Někdy říkám, že maskéři vymřou kvůli počítačům. Samozřejmě jsou věci, které vypadají líp, když jsou nalíčené. A taky v divadle se bez maskéra neobejdete. ►►

NA CO JE PYŠNÝ MASKÉR PETR ZAHADNÍČKOVÝ:

Spolupracuji na seriálu Rod Borgiů jako stálá výpomoc Milanu Vlčkovi, s Janou Zahradníčkovou jsem vymýšlel masky pro muzikál Cats v divadle Milénium. Do muzikálu Golem jsem dělal masku Franty Němce, který tam hrál starého Žida a trochu připomínal Gandalfa. Spolupracoval jsem na Zelenkově pohádce Kouzla králů s Josefem Abrahámem a také na muzikálu Mary Poppins v divadle Hybernia.

Chtěli byste se rekvatifikovat na tohle?

V čem je divadelní líčení jiné než filmové?

Na divadle to musíte trochu přehánět, kvůli odstupu. Divák sedí třeba deset metrů od jeviště, takže ta **bradavice musí být o kus větší**, než by byla pro film. Líčení musí být přehnané, paruky a účesy trochu zvětšené. Tak, aby to divák v první i dvacáté řadě viděl zhruba stejně. U filmu také stojí za to oholit herci na pár týdnů hlavu, v divadle tu pleš musíte každý večer vytvořit znova.

Pokud bych chtěla zplešatět, za jak dlouho to zvládnete?

Tak dvě až tři hodiny na film, když to má být pořádné. Na divadle to musí být rychlejší.

Necukají se lidi, když vám tak hodiny sedí na židli?

Cukat bych se měl spíš já. Asi před deseti lety jsem dělal reklamu pro Toyotu, kde bylo sedm trpaslíků se Sněhurkou. To znamenalo sedm liliputů, kteří dostali latexový obličej. Na každého byli dva maskéři a ve tři hodiny ráno jsme už byli na place, aby mohli v deset začít točit. Po

Takže on na tom vozičku jezdí v civilu a na sobě má diody, to je normálně k vidění na stránkách toho filmu.

natáčení musíte tu masku umýt a vyčistit, **paruky vyprat a připravit na ráno**. Taky musíte mít náhradní, kdyby se to potrhlo, takže my jsme týden spali třeba dvě hodiny denně. Maskér nastupuje první a odchází poslední. Ted jsem viděl tu nově natočenou Planetu opic, to bylo taky co herec, to sedm hodin v maskérně.

Když vidíte film, stíháte vnímat i něco jiného než masky?

No, to je průšvih. Když maskér sleduje film, tak sedí a říká: „Ježíšmarjá, co mu to tam udělali, tam se mu to odlepuje,“ a tak. Takže **je dobré na ten film jít dvakrát**. Podruhé už má i děj.

Viděl jste někdy masku, která vás dostala?

Úžasná práce maskérů je samozřejmě **Pán prstenů a taky Podivuhodný případ Benjamina Buttona**. Když jsem viděl, jak tam sedmdesátiletý Brad Pitt jezdí na vozičku, to jsem teda koukal. Pak jsem ale zjistil, že ho maskovali do nějakých pětasedesáti a pak už je to počítačem. Takže on na tom vozičku jezdí v civilu a na sobě má diody, to je normálně k vidění na webových stránkách toho filmu. A o fotku dál už je prohnanej počítačem a vypadá jako dědek. Takhle ošálili i mě. ■